

Záznam výsledků
11. porady ad hoc skupiny expertů „Management sedimentů“
Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL)
ve dnech 6. 2. – 7. 2. 2013. v Praze

Přítomni: viz prezenční listina (příloha 1)

BOD 1 Zahájení, schválení programu jednání

Poradu zahájil a řídil předseda, pan Dr. Heininger.

Program jednání byl schválen.

BOD 2 Aktivita v MKOL, na národní úrovni a na úrovni EU

MKOL:

- MKOL vzala na svém 25. zasedání na vědomí zprávu o činnosti ad hoc skupiny expertů „Management sedimentů“ a schválila výsledky dosažené v oblasti klasifikace sedimentů zatížených znečišťujícími látkami s výhradou německé delegace k revidované dolní prahové hodnotě pro dioxiny a furany, která bude vyjasněna do konce listopadu 2012.
- MKOL vzala na svém 25. zasedání na vědomí, že ad hoc skupina expertů „Management sedimentů“ ukončí práci na své závěrečné zprávě výhledově o jeden rok později, než bylo plánováno. Požádala pracovní skupinu WFD a ad hoc skupinu expertů „Management sedimentů“, aby předložily ke schválení návrh závěrečné zprávy k problematice nakládání se sedimenty v mezinárodní oblasti povodí Labe na 26. zasedání MKOL v říjnu 2013.

Německo:

- Koordinační rada FGG Elbe schválila na svém 49. zasedání dne 31. 1. 2013
 - zpracování vysvětlujících a podkladových dokumentů k významným problémům nakládání s vodami „Snížení významného látkového zatížení živinami a znečišťujícími látkami“ (Reduktion der signifikanten stofflichen Belastungen aus Nähr- und Schadstoffen) a „Zlepšení struktury vodních toků a jejich průchodnosti“ (Verbesserung der Gewässerstruktur und Durchgängigkeit) a
 - opravu dolní prahové hodnoty PCDD/F v rámci managementu sedimentů MKOL ze 4 ng TE/kg suš. na 5 ng TE/kg suš. včetně zachování horní prahové hodnoty PCDD/F ve výši 20 ng TE/kg sušiny.
- Koordinační rada FGG Elbe schválila pracovní program k národní závěrečné zprávě „Koncepte managementu sedimentů“, který postoupila Labské radě ke schválení.
- Celková koncepce Labe:
 - Dne 1. 10. 2012 se uskutečnil 4. dialog spolkových a zemských orgánů státní správy. Zde se podařilo schválit zásady pro celkovou koncepci Labe s výjimkou odůvodnění pro využití Labského postranního kanálu (Elbeseitenkanal) .

- Dne 6. 12. 2012 byl tento dokument představen zájmovým svazům.
- 5. dialog spolkových a zemských orgánů státní správy se uskuteční 15. 2. 2013.
- Ve dnech 4. 3. – 5. 3. 2013 se v Magdeburku uskuteční konference o řece Labi.
- Ve dnech 23. 4. – 25. 4. 2013 se bude v Hamburku konat závěrečná konference k projektu „Slapový úsek Labe“.
- Ve dnech 6. 11. - 9. 11. 2013 se bude konat konference SedNET (Innovative Sediment Management: How to do more with less; Lisabon, Portugalsko, <http://www.sednet.org/conference2013.htm>).

Česká republika:

- Byla zahájena fáze plánování pro druhé plánovací období, nakládání se sedimenty patří k významným problémům nakládání s vodami, usnesení přijatá na mezinárodní úrovni jsou zohledňována při odsouhlasení na národní úrovni.

Usnesení:

- Obě delegace připraví krátkou zprávu o národním procesu odsouhlasení k významným problémům nakládání s vodami pro druhé plánovací období v letech 2015 - 2021 na národní úrovni, kterou zašlou sekretariátu do 25. 2. 2013 – příloha 2.

Zodp.: pan Dr. Schwartz, pan Dr. Kliment, sekretariát MKOL

EU:

- Při implementaci rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí budou stanovené termíny dodrženy. Monitoring se provádí, ale kvalitativní deskriptory pro určování stavu prostředí ještě nejsou odsouhlaseny.
- Do konce dubna 2013 má být schválen nový seznam prioritních látek.

BOD 3 Aspekt hydromorfologie

Kvůli nepřítomnosti pana Dr. Langhammera bylo projednání tohoto aspektu odloženo.

Usnesení:

- Aspekt hydromorfologie bude projednán na 12. poradě. Česká delegace byla požádána, aby představila závěrečnou zprávu k pilotnímu projektu morfologického mapování.
- Pan Dr. Vollmer a pan Dr. Langhammer předloží na 12. poradě společné vyhodnocení mapování hraničního úseku Labe. Česká delegace byla požádána, aby obratem poskytla svůj příspěvek ke společnému vyhodnocení hraničního úseku Labe.

Zodp.: pan Dr. Vollmer, pan Dr. Langhammer, pan Dr. Kliment, sekretariát MKOL

BOD 4 Výpočet látkových odnosů

Výpočet látkových odnosů za období 2003 až 2008 pro všechny referenční profily pomocí programové verze č. 14 je na obou stranách ukončen a bylo provedeno společné vyhodnocení. Paní Dr. Halířová prezentovala několik podélných profilů na základě látkových odnosů pro těžké

kovy (vodná fáze) a pro organické látky (partikulárně vázané znečišťující látky) za referenční rok 2005.

- a) Pomocí podélných profilů Labe lze velmi dobře vizualizovat nadregionální problematiku transportu sedimentů.
- b) Při průměrných ročních průtocích mají podélné profily Labe vypovídací schopnost pouze na volně tekoucím úseku. Na slapový úsek Labe se nedají aplikovat. Ve znázornění podélného profilu by proto měly být vyznačeny hlavní úseky Labe (úsek regulovaný vzdutím, volně tekoucí úsek a úsek se slapovými vlivy). Referenční profily by měly být na ose x seřazeny nikoliv ve stejné vzdálenosti, nýbrž podle říční kilometráže.
- c) Odchytky u bilance látkových odnosů musí být vyjasněny a musí být ověřena správnost výsledků.

Usnesení:

- Experti obou stran byli požádáni, aby do 12. porady provedli navržené změny ve znázornění a dále provedli ověření dat.

Zodp.: paní Dr. Halířová, paní Kasimir

BOD 5 Hodnocení rizik kontaminovaných sedimentů

Aspekt znečišťující látky – kvalita

Německá delegace představila dokument „Analýza rizik ve vazbě na zdroje, jejich závažnost a doporučení priorit“, který je odsouhlasený na národní úrovni (příloha 3), a grafické znázornění „Analýzy rizik zdrojů v kontextu koncepce MKOL pro nakládání se sedimenty z hlediska aspektu kvality“ – příloha 4.

Usnesení:

- Česká delegace tento návrh prodiskutuje na národní úrovni, po projednání připraví své písemné stanovisko, které zašle sekretariátu jako předlohu pro 12. poradu.

Zodp.: pan Dr. Kliment, sekretariát MKOL

Aspekt kvantita – plavba

- Limnický úsek Labe v Německu

Německá delegace představila návrh „Hodnocení rizik k aspektu kvantita / lodní doprava v kontextu koncepce managementu sedimentů v rámci MKOL“, který je odsouhlasený na národní úrovni – příloha 5.

- Český úsek Labe

Doposud nebyl předložen žádný dokument.

Usnesení:

- Česká delegace dokončí svůj návrh pro český úsek, který pan Medek po odsouhlasení na národní úrovni zašle sekretariátu nejpozději do 15. 3. 2013.
- Německá delegace doplní mimo jiné svůj návrh o souhrnné grafické znázornění a po odsouhlasení na národní úrovni ho zašle pan Hildebrandt sekretariátu nejpozději do 15. 3. 2013.

Zodp.: pan Medek, pan Hildebrandt, sekretariát MKOL

– Slapový úsek Labe

Cca 15 mil. m³ sedimentů se ročně těží v oblasti Hamburku – Severního moře, v hamburském přístavu jsou to kontaminované jemné sedimenty. Pro diskusi na 12. poradě bude předložena studie „Management sedimentů ve slapovém úseku Labe“.

Usnesení:

- Pan Netzband připraví stručné shrnutí této studie, které zašle sekretariátu nejpozději do 15. 3. 2013.

Zodp.: pan Netzband, sekretariát MKOL

Aspekt hydromorfologie

Aspekt hydromorfologie bude projednán na 12. poradě – viz také BOD 3.

Pro německý vnitrozemský úsek Labe je nutné ještě konečné odsouhlasení na národní úrovni, pro slapový úsek Labe bude zpracován příspěvek.

Usnesení:

- Obě delegace připraví návrhy svých příspěvků odsouhlasené na národní úrovni, které zašlou sekretariátu nejpozději do 15. 3. 2013.

Zodp.: pan Dr. Schwartz, pan Dr. Kliment, sekretariát MKOL

BOD 6 Zdokumentování a hodnocení zdrojů zatížení sedimentů

Česká delegace předložila informaci o stavu legislativních předpisů ke zdokumentování a sanaci starých ekologických zátěží v České republice – příloha 6. Známé staré ekologické zátěže jsou evidovány v systému evidence kontaminovaných míst (SEKM). Pro všechny zdokumentované staré ekologické zátěže se pak zpracovává analýza rizik a v případě potřeby jsou provedeny příslušné sanační práce.

Dne 5. 2. 2013 se v Praze za účasti českých a německých odborníků konal workshop „Zmapování a hodnocení významných starých sedimentů (technické struktury v toku, postranní struktury, vzájemné působení s údolní nivou), starých ekologických zátěží na toku a emisí“.

Usnesení:

- Ad hoc skupina expertů „Management sedimentů“ děkuje Ministerstvu životního prostředí ČR za organizační podporu workshopu.
- Odborné příspěvky budou v původní verzi umístěny na internetových stránkách MKOL v rubrice „Aktuality“, kde budou k dispozici ve formátu pdf ke stažení. Zájemcům budou na vyžádání v sekretariátu MKOL zprostředkovány potřebné kontaktní údaje na autory.
- Příspěvky budou v ad hoc skupině expertů „Management sedimentů“ interně vyhodnoceny a využity při další práci jako odborné podkladové materiály.

Zodp.: pan Dr. Heininger, pan Dr. Schwartz, pan Dr. Kliment, sekretariát MKOL

BOD 7 Katalog návrhů opatření pro hospodárný a ekologický management sedimentů – odsouhlasení

Česká delegace obdržela jako předlohu na stůl část překladu (jen 18 z 63 stran) dokumentu „Přehledný seznam dostupných možností nakládání se sedimenty zatíženými znečišťujícími látkami (stav techniky) – Přehled se zvláštním zřetelem na nakládání s kontaminovanými, kohezivními sedimenty“.

Usnesení:

- Česká delegace byla požádána o provedení redakčního zhodnocení předloženého dokumentu a o včasné dodání vlastních textových příspěvků k již uvedeným českým příkladům, aby mohly být přeloženy do termínu konání 12. porady.

Zodp.: pan Dr. Kliment, pan Medek, sekretariát MKOL

Na 10. poradě byl představen dokument „Možnosti managementu hydromorfologie / režim sedimentů“ (předloha Sed10_12-03-01).

Usnesení:

- Obě delegace byly požádány o doplnění této tabulky. Toto téma bude opět předmětem jednání 12. porady.

Zodp.: pan Dr. Heininger, pan Dr. Kliment, pan Dr. Schwartz, sekretariát MKOL

BOD 8 Mapy – stav prací

K odsouhlasení byly předloženy níže uvedené mapy:

- Přehled referenčních profilů managementu sedimentů v povodí Labe
- Průměrné roční odnosy plavenin v povodí Labe (2003 - 2008)
- Průměrné koncentrace plavenin v povodí Labe (2003 - 2008)

V mapách je v českém textu nutno provést ještě drobnou korekturu (rámeček Zdroje údajů).

Usnesení:

- Pan Dr. Schwandt provede nezbytnou korekturu, mapy budou předloženy na 36. poradě pracovní skupiny WFD.

Zodp.: pan Dr. Heininger, pan Dr. Schwandt, sekretariát MKOL

Pan Dr. Schwandt představil svůj návrh grafického znázornění klasifikace na základě prahových hodnot podle Koncepce managementu sedimentů Labe pro ukazatele As, Cd a HCB v sedimentovatelných plaveninách (podélný profil Labe v letech 2003 - 2008). V diskusi bylo navrženo několik změn za účelem zlepšení jednoznačnosti výpovědi diagramu.

Usnesení:

- Pan Dr. Schwandt zapracuje návrhy vzešlé z diskuse. Pro požadovaná zdrojová data zašle sekretariát oběma delegacím tabulku ve formátu Excel k vyplnění.

Zodp.: pan Dr. Schwartz, paní Dr. Halířová, pan Dr. Schwandt, sekretariát MKOL

BOD 9 Struktura a časový harmonogram závěrečné zprávy „Správná praxe pro management sedimentů v povodí Labe“

Pan Dr. Heininger představil v přednášce návrh postupu k ukončení záměru „Správná praxe pro management sedimentů v povodí Labe“. Obsahuje úvahy o zapracování textových příspěvků pro závěrečnou zprávu – vložené dokumenty. Delegace zaktualizují tyto dokumenty jmenováním autorů a termínů ke zpracování jednotlivých částí zprávy (tzv. modulů).

Osnova závěrečné zprávy a harmonogram dokončení záměru „Koncepce managementu sedimentů v rámci MKOL“ byly odsouhlaseny.

Usnesení:

- Obě delegace zanesou do výše uvedené tabulky jména autorů každého textového příspěvku a termín zpracování a doplněnou tabulku zašlou sekretariátu nejpozději do 28. 2. 2013.
- Pan Dr. Schwartz a pan Dr. Kliment oznámí sekretariátu nejpozději do 28. 2. 2013 jména osob redakční skupiny ke zpracování závěrečné zprávy „Správná praxe pro management sedimentů v povodí Labe“.
- Prezentace je obsažena v příloze 7 k záznamu výsledků, včetně 3 vložených příloh (moduly, osnova, harmonogram).

Zodp.: pan Dr. Schwartz, pan Dr. Kliment, sekretariát MKOL

BOD 10 Projekty ELSA

Pan Dr. Schwartz informoval o aktuálním stavu prací na řešených projektech ELSA.

Jako host představil pan Prof. Janský z Univerzity Karlovy v Praze návrh na další český projekt ELSA. Cílem projektu je určit možné oblasti se sedimenty ze starých ekologických zátěží na Labi v úseku od profilu Valy až po soutok s Vltavou – příloha 8.

Usnesení:

- Ad hoc skupina expertů „Management sedimentů“ děkuje panu Prof. Janskému za podrobné vysvětlení cílů zamýšleného projektu. Realizace projektu by měla proběhnout ve dvou etapách; 1. etapa s okamžitým hodnocením významnosti uložených sedimentů do 30. 6. 2013, 2. etapa včetně přesnějšího vyhodnocení do 30. 6. 2014.
- Po obsáhlé diskusi doporučila skupina expertů, aby byla podána žádost o dotaci v rámci grantového projektu ELSA. Žádost o dotaci předá pan Prof. Janský sám centrálnímu pracovišti pro zadávání zakázek Úřadu pro rozvoj města a životního prostředí v Hamburku (ZVA).

Zodp.: pan Dr. Heininger, pan Dr. Schwartz, pan Dr. Kliment

BOD 11 Různé, termín a místo konání příštích porad

12. porada ad hoc skupiny expertů „Management sedimentů“ se bude konat ve dnech 8. 4. – 9. 4. 2013. v Drážďanech. Porada bude zahájena ve 14:00 hod.

13. porada ad hoc skupiny expertů „Management sedimentů“ se bude konat ve dnech 11. 6. – 12. 6. 2013 v Praze.

14. porada ad hoc skupiny expertů „Management sedimentů“ se bude konat ve dnech 6. 8. – 7. 8. 2013 v Německu (Magdeburk??).

Redakční skupina: Porada se bude konat ve dnech 26. 8. – 27. 8. 2013 v Magdeburku.

Přílohy:

- Příloha 1: Prezenční listina
- Příloha 2: Problémy nakládání s vodami pro druhé plánovací období 2015 - 2021 na národní úrovni
- Příloha 3: Analýza rizik zdrojů, odhad významnosti a doporučení ke stanovení priorit
- Příloha 4: Analýza rizik zdrojů v kontextu koncepce MKOL pro management sedimentů z hlediska aspektu kvality
- Příloha 5: Hodnocení rizik k aspektu kvantita / lodní doprava v kontextu koncepce MKOL pro management sedimentů
- Příloha 6: Staré ekologické zátěže v České republice
- Příloha 7: BOD 9 Ukončení záměru
- Příloha 8: Studie „Význam starých sedimentů v Labi a jeho postranních strukturách v úseku od Pardubic po soutok s Vltavou“ v rámci projektu „Sanace znečišťujících látek v labských sedimentech – ELSA“ (návrh)